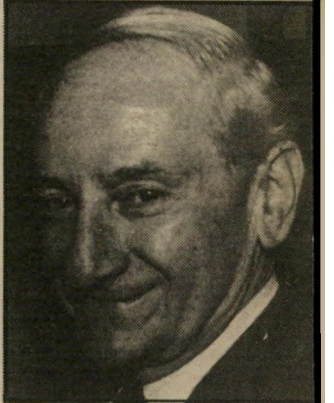

תמרורים

חצי מיליון בשבת

נחוג ♦ יום הולדתו ה-65 של רב יודקובסקי, עורך ידעות אחרונות, העיתון הנפוץ ביותר במדינה (מעל לחצי מיליון עותקים בערבית בשבת). יודקובסקי, יליד פולין, ניצל שואה וקרוב ממשפחה של בעלי ידעות, מיש פחת מוזס, החל את דרכו בעיתונות

עורך יודקובסקי

קרוב ממשפחה בירושלים הנצורה

כאיש מערכת החירות הירושלמית של ידעות בימי מלחמת העצמאות והמ צור על ירושלים.

סוס על הרגליים

נחוג ♦ במודאנה שבצפון איטליה, יום הולדתו ה-90 של **אנצ'ו** (איי קומודורה) **סרארי**, מייסד מופעל מכונות הדיוקרה האיתלקי הקטן (1750 עובדים) אך הנכבד מאד, ומנהלו עד עצם היום הזה. פרארי, שהפך את סמל הסוס הניצב על שתי רגליו האחוריות, סמלו של טייסקר איטלקי נודע, ל- סמל מכונות המירוצים והספורט הנשי אות את שמו, היה בעבר בעצמו נהג מכונות מירוצים, אם כי הוא נמנע כיום מלהופיע במירוצי המכונות בהם משתתפות מכונות פרארי, מתוך מחווה לזכרם של נהגים מירוצים שקיפחו את חייהם במירוצים בעבר.

72 שעות בריחות

זכה ♦ בליסבון, ברית פורטוגל, בתואר אלוף מספר הבריחות, **סליסה קרבוזאל**, 55, פראנזי בעל חברת משאיות כבדות, שסיפר, משך 72 שעות רצופות בריחות ובכך גם הצג את ההתקדמות הגדולה שחלה בנושא מאז עברה התחרות העולמית הראשונה של מספרי הבריחות, בשנת 1975, בה זכה באלופות מספר בריחות אנגלי, אחר ג'וני קיי, שסיפר בריחות משך שמונה שעות רצופות בלבד.

טבק בן טבק

נפטר ♦ בלונדון, בגיל 83, **מר תני גהל**, ממייסדי מופעלי הטיגריס דובק, יו"ר מועצת המנהלים שלו רוב שנותיו ואביו של מנכ"ל דובק, זרח גהל. גהל האב, ליכ ברלי דודו שלישי למוחייט, נרצח את נסיונו על ניהול חברות סחר בטבק בבלגיה, יוון ותורכיה של ראשית המאה.

ניקולו במבחנה

נפטר ♦ בקנטרברי, אנגליה, ממחלת הסרטן, בגיל 74, **ד"ר פטריק סטמפול**, הגינקולוג שביצע, לפני עשר שנים, את הפריית המבחנה (עז מופרית ביצית אדם, מחוץ לרחם, כורע האב) המוצלחת הראשונה בתולדות האדם, באפשרו בכך לעקרתיות אי גליה ולבעלה, נהגמשיית בעיסוק, ללדת את בתם החיה, לאונו ג'וני בראון, כיום תלמידת בית ספר יסודי בעיר תעשיית הטכסטיל הצפון-אנגלית אולדראם.

כ ולם מכירים בעובדה הבסיסית, שאם המכשיר הזה עושה מה שהוא אמור לעשות, זה מכשיר מהפכני. אבל למרות הצורך בו, שאינו מוטל בספק, אף אחד אינו מוכן להשקיע זמן ומאמץ בניסוי המכשיר, או יותר נכון, באימות הניסויים שנערכו בארצות הברית, לצורך קבלת אישור להפעלה ולשימוש, אומר ג'ורא ארד, בן 37, איש עסקים ישראלי, החי מזה שנים אחדות ששמו הארטי-איד (בתרגום חופשי, עזרה ראשונה ללב). זוהי יחידת החיאה אוטומטית, המיועדת למיקרים של התקפי לב או דום-לב במקומות ציבוריים. המכשיר מיועד להפעלה על-ידי כל אדם, אשר קיבל הכשרה של שעות אחדות.

סיפור מן החיים: אדם מתמוטט באמצע הרחוב. מתחילים אליו את המכשיר בעזרת שתי אלקטרודות, הנרכקות לחזה. המכשיר מבצע אנליזה באופן אוטומטי. ברומנית הוא מוציא

סרט אק"ג לשימוש מאוחר יותר של רופא, נותן הוראות למפעילים בשפת מחשב, לגבי הפעולות הנדרשות, ומקליט על רשמיקול את כל המתרחש מסביב, לשם שיחזור מאוחר יותר של האירוע.

במידה ולא מדובר בהתקף-לב, לא יפעל המכשיר כלל (למעט רישום אק"ג והקלטה). אולם אם אכן מדובר בהתקף-לב, יפעל המכשיר כהתאם לאיחון. כלומר, בהתאם לצורך, המכשיר ינחה את האיש המפעיל אותו, ויתן לו הוראה לתת עיסוי-לב חיצוני ידני או יתן הוראה למפעיל להתרחק מהמכשיר, ובהתאם לצורך יתן לנפגע קיצוב-לב חיצוני אוטומטי, באמצעות פולסים חשמליים, או שוק חשמלי.

תכונות המכשיר אינן משאירות ספק בצורך שבו במקומות כמו בתי מלון, בנייני-משרדים, וחברות בואינג ומועדוני ספורט, קיבוצים, תחנות מגן דודאדום, שבהן אין אמבולנס לטיפול נמרץ, ובבתים פרטיים של חולי-לב, הנמצאים ברמת סיכון גבוהה, אומר ארד, הנמצא בימים אלה בישראל.

הם אינם צריכים

למות!

לוקחת זמן, עד שמכירים אותו ואת ערכו.

האם תיתן אישור? פרופ' לאניאדו: "אני לא צריך לתת ברכות לזה, זה לא תפקידי. שוב, אני חושב שהמכשיר הוא טוב. מהפיר-סומים שהגיעו מארצות הברית הוא הוכיח את עצמו באמינות מאוד גבוהה."

פרופ' צבי שלזינגר, מנהל מכון הלב בבית-חולים אסף הרופא ויושב ראש החוג לקרדיולוגיה באוניברסיטת תל-אביב: "אני בהחלט ממליץ על ההארטי-איד. לכנס שאירגן ג'ורא ארד עבור החברה הקרדיולוגית הישראלית, שהייתי אז מוזכר הכללי, באו אנשים

שתהיה בו הכרה רפואית. מאחר והמכשיר אינו מיועד, למעשה, לשר מוש על-ידי גורם רפואי כלשהו, לא מצאתי עדיין את הגוף, אשר ייתרם לניסוי מאסיבי של ההארטי-איד. ארד פנה להעולם הזה בעיקבות הכתבה על דום-לב, שפורסמה בע"ה הזה (17.2.88). "אני חושב שאם המכשיר הזה היה מגיע במהירות לרפי נלי סון, למשל, אולי אפשר היה להצילו", הוא אומר. "אותו הרבר לגבי הכלכלון, המוכר בכתבה, שהתמוטט באמצע מישחקי-טניס. לפי דברי אשתו, אילו היה מקבל מיד שוק חשמלי, הוא היה נשאר בחיים. הסטטיסטיקה בארצות

מכשיר חדש יכול להציל חיי אדם במיקרים של דום-לב. המימסד הרפואי מעכב את השימוש בו

ירועיים בשטח הקרדיולוגיה שהציגו את המכשיר. הוא טוב למיקרה של דום-לב — פירפוריה — ש" ברר-כלל מסתיים במוות. המכשיר נותן מכתשחל באופן אוטומטי, וזו מחזירה את קצב הלב לקצב הטיבעי. אני רק מקווה שהמכשיר הזה הוא מספיק חכם, שהוא לא עושה טעויות, וידוע מתי לתת מכתשחל ומתי לתת קיצוב-לב.

או זה היה עדיין בשלבים התחלתיים, וההיכרות שלנו עם המכשיר היא תיאורטית. אין לנו ניסיון מעשי איתו בפעולה בשטח. אנחנו לא צריכים להיות הקופצים הראשונים לכל מכשיר. שמעתי שבינתיים נרכש ניסיון, אבל אין לנו, לי עצמי, הוכחות בשטח. לא ראיתי את המכשיר בפעולה ולא קיבלתי תוצאות ממקור ראשון.

"הרעיון הוא מצויין — לעזור למיפעלים ולמישפחות שבהן יש

הברית מוכיחה שחיים רבים ניצלו תודות למכשיר. וכך מתגלגל העניין כבר חמש שנים. קיימת הסכמה כללית בין הרופאים (אלה אשר יודעים על המכשיר) לגבי חשיבותו, אבל, כפי שאמרתי, אף אחד מהם אינו לוקח יוזמה ואינו נותן את ברכתו."

ומה אומרים הרופאים?

פרופ' שלמה לאניאדו, מנהל המחלקה הקרדיולוגית במרכז הרפואי בתל-אביב: "המכשיר הוכיח את עצמו כמאוד אמין. הוא נמצא בשימוש בהרבה מקומות בארצות הברית. צוות ללא רופא, וגם אדם אחד, יכול להפעיל. עילוי בינתיים הצליחו היצרנים למוצר אותו, והוא נוח יותר לשימוש. המכשיר חשוב במקומות שבהם עובר הרבה קהל, כמו נמלי-תעופה, שבהם יש סיכוי שהיה מיקרה של דום-לב. אבל כמו כל דבר חדש, כניסתו לשימוש

המכשיר כבר נוסה ואושר לשימוש בארצות הברית, על-ידי מינהל המזון והתרופות האמריקאי, והוא נרכש על-ידי חברות ידועות, כמו נ'נרל מוטורס. שרכשה 40 יחידות עבור מנהליה הבכירים, ואימנה את נהגיה האישיים בהפעלה המכשיר, וחברת בואינג שהכניסה שבע יחידות כאגפי הייצור השונים. המכשיר נמצא גם בבית הכנסת בכמה שדות-תעופה ובחידות מישטרה בערים שונות — זאת, אחרי שהוכח שניידות מגיעות למקומות האירוע מהר יותר מאמבולנס."

מחיר המכשיר נע, בהתאם לסוגיו השונים, בין 14,000 עד 20,000 דולר. "אני נתקל בארץ במיליון בהשגת הכרת הרופאים במכשיר", מתלונן ארד. "הרי כל השומע על המכשיר ותכונותיו מכיר בחשיבותו הגדולה למרות זאת, אין נמצא קונה פוטנציאלי, אשר ירכוש את המכשיר לפני

פוחת

קרן השפע

נפטר ♦ בוושינגטון, מהתקף-לב, בגיל 83, **סיי קנן**, מייסד השדולה הישראלית (אייפאק), הוועדה האמרי-

קאית-ישראלית לעניינים מדיניים, בקונגרס האמריקאי ואביו של אחד הכלכלנים הנודעים בארצות הברית, פרופסור אוניברסיטת הרוקרה פרינסטון, פיטר קנן. קנן האב, עיתונאי יהודי יליד קנדה, נודע לראשונה כדובר

מישלת הסוכנות היהודית לכנסיה-סוד של אירגון האומות המאוחדות בי 1945 בסן פרנסיסקו. לאחר מכן היה קנן דוברת הראשון של מישלת יש-ראל לאו"ם ולמייסד השדולה, שהפכה לאחר המריצים הנכבדים בפתיחת

חולה-לב. אבל משום-מה זה עדיין לא קיבל פירסום. אני מניח שהמכשיר הולך ומשתכלל כל הזמן. ומה בעניין "ברכת-הרדף"? פרופ' שלזינגר: "אם יהיה כנס נוסף, לאנשי מרד ורפואה, שבו יובאו נתונים שישכנעו אותנו, הצלחות, סטטיסטיקות, עבודות-מחקר רציניות — אנו בהחלט עשויים להשתכנע."

ד"ר אריה רוט, קרדיולוג בבית-חולים איכילוב: "אני תומך גלובל בהארטי-איד. יש רק דרך אחת להפסיק את פירפוריה-חדתה (שהוא מצב של מוות) — לתת הלב חשמלי. אנו מעבירים את הלב למצב של אפס פעילות, ואז יש סיכוי שהקוצב הטיבעי של הלב יתאושש, ויתפוס פיקוד."

הייתי נוכח בנובמבר האחרון בכנס קרדיולוגים באנהיים, קליפורניה. זה תוצאות בנושא המכשיר היו מרשימות מאוד. זהו מכשיר חכם, הידוע בדיוק מה לעשות. והוא גם פשוט מאוד — יש רק כפתור אחד שעליו צריך ללחוץ. המכשיר מצליח חיים במיקרים של דום-לב והתקף-לב, שהם רוב המיקרים בבעיות-לב, למעלה מ-60 אחוז, וזה הרבה מאוד."

ומה בעניין ברכת-הרופאים? ד"ר רוט: "קשה לי לענות על זה. אני לא מייצג אף אחד, אלא רק מבצע את השקפתי בנושא. אני את ברכתי נתתי. לרעתי, המכשיר צריך להיות בכל מוסד ציבורי, בבתי-החלוצה, ב-סופרמרקטים. יש צורך בתחזוקה על כך. אולי צריך שיהיה גוף כלשהו, אשר יורה על חיוניות המכשיר."

קני השפע האמריקאית במיליון ובמיליון עותקים של המכשיר, שהוציא לי אור, דוח המימון הקרוב, ובספרה, אנוחות ועובדות, בו הגן על עצמותיה הרשמיות של ישראל.